

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/22-01/6
URBROJ: 613-19-22-11
Split, 1. prosinca 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Institut za
oceanografiju i
ribarstvo, Split
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O INSTITUTU	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Sustav unutarnjih kontrola	7
	Planiranje i izvršenje plana	8
	Financijski izvještaji	9
III.	REVIZIJA ZA 2021.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2021.	20
	Provedba naloga i preporuka	31

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Split (dalje u tekstu: Institut) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Instituta sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Instituta za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Potraživanja u iznosu od 807.874,00 kn i rashodi u iznosu od 88.300,00 kn nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, što je utjecalo na netočno iskazivanje potraživanja i rashoda u financijskim izvještajima.

Potraživanja od Republike Hrvatske po obveznicama javnog duga za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo plaćenih konvertibilnom valutom u iznosu od 411.300,00 kn, potraživanja od financijske institucije za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo plaćenih starom deviznom štednjom u iznosu od 28.060,00 kn i potraživanja od kupaca za otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, na obročnu otplatu u iznosu od 22.982,00 kn evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima na računu potraživanja za dane zajmove, umjesto na računu potraživanja od prodaje nefinancijske imovine. Potraživanja od trgovačkog društva za izradu Studije planiranih zahvata projekta Posedarje rivijera na temelju otkupa potraživanja evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 345.532,00 kn na računu potraživanja za prihode poslovanja, umjesto na računu potraživanja za prodana potraživanja (faktoring) u okviru računa depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo.

Rashodi za financiranje troškova poslijediplomskog doktorskog studija jedanaest zaposlenika u iznosu od 88.300,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u okviru materijalnih rashoda, umjesto na računu naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade.

Ukupna potraživanja su koncem 2021. iskazana u iznosu od 1.698.952,00 kn. Institut nije proveo ispravak vrijednosti potraživanja, iako na koncu 2021. ima potraživanja za koje je, s obzirom na kašnjenje u naplati, propisana obveza ispravka vrijednosti. Prema analitičkoj evidenciji potraživanja, na dospelja potraživanja od jedne do tri godine odnosi se 26.500,00 kn i iznad tri godine 882.289,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja trebalo je obračunati i u poslovnim knjigama evidentirati u iznosu od 895.539,00 kn. Zbog neprovođenja ispravka vrijednosti potraživanja, u financijskim izvještajima su potraživanja i vlastiti izvori iskazani više za 895.539,00 kn.

Prema podacima iz Bilance, vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 39.465.472,00 kn. U poslovnim knjigama nije evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost poslovne zgrade površine 254,0 m² (kuća Zvonarić, koja se uređuje za potrebe laboratorija) i tri stana ukupne površine 193,2 m² (prvi kat zgrade Dom). Prema podacima iz zemljišnih knjiga Općinskog suda u Splitu, nekretnina označena kao katastarska čestica 4888 upisana je u naravi kao Radionica (kuća Zvonarić) te je upisano vlasništvo Instituta, a nekretnina označena kao katastarska čestica 4282 – zgrada (Dom) upisana je kao općenarodna imovina, a kao tijelo upravljanja upisan je Institut.

Prema podacima iz financijskih izvještaja nefinancijska imovina iskazana je u iznosu od 16.240.929,00 kn, a financijska imovina (novčana sredstva u iznosu od 21.068.270,00 kn, potraživanja u iznosu od 1.656.273,00 kn i depozit u financijskoj instituciji u iznosu od 500.000,00 kn) u iznosu od 23.224.543,00 kn. Obveze su iskazane u iznosu od 2.216.267,00 kn. Popis imovine i obveza za 2021. je proveden, ali nije cjelovit. Potraživanja i obveze popisane su prema računima iz glavne knjige, a popisne liste s pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja te pojedinačnim vjerovnicima i iznosima obveza nisu sastavljene. Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćena tri stana (smještena na prvom katu zgrade Dom) i poslovna zgrada/kuća Zvonarić. Zbog navedenog postupanja, usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom nije provedeno te svrha popisa imovine i obveza nije postignuta.

Navedeni poslovni događaji, koji u poslovnim knjigama nisu evidentirani prema propisima o proračunskom računovodstvu, utjecali su na visinu i netočno iskazivanje imovine, vlastitih izvora i rashoda te oni u financijskim izvještajima nisu točno iskazani.

Institut je sastavio propisane financijske izvještaje. Podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama su u financijskim izvještajima i analitičkim evidencijama različiti. Potraživanja su koncem 2021. iskazana u iznosu od 1.698.952,00 kn. Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), nedospjela potraživanja iznose 1.629.773,00 kn, a dospjela potraživanja 42.679,00 kn. Ostala potraživanja u iznosu od 16.000,00 kn nisu iskazana. Prema analitičkoj evidenciji potraživanja, dospjela potraživanja iznose 1.633.292,00 kn, a nedospjela 65.660,00 kn. Obveze su koncem 2021. iskazane u iznosu od 2.216.267,00 kn. Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), ukupne obveze u iznosu od 2.216.267,00 kn iskazane su kao dospjele, a prema Izvještaju o obvezama, stanje nedospjelih obveza na kraju 2021. iznosi 2.216.267,00 kn, dok prema podacima iz analitičke evidencije obveza nedospjele obveze iznose 1.132.799,00 kn, a dospjele 1.083.468,00 kn. (točka 2. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Instituta za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Financijskim planom planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 46.000.000,00 kn, a izmjenama financijskog plana iz prosinca 2021. planirani su prihodi u iznosu od 60.000.000,00 kn, rashodi u iznosu od 53.565.000,00 kn te je planiran višak prihoda u iznosu od 6.435.000,00 kn, koji s prenesenim viškom iz prijašnjih godina u iznosu od 14.940.000,00 kn čini ukupan višak neutrošenih prihoda koji se prenosi u sljedeću godinu u iznosu od 21.375.000,00 kn. Financijski plan sadrži prihode i rashode raspoređene prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima financiranja, a ne sadrži rashode prema organizacijskoj, funkcijskoj i programskoj klasifikaciji. Izmjene financijskog plana sadrže prihode i rashode raspoređene prema ekonomskoj klasifikaciji, a ne sadrže prihode raspoređene prema izvorima financiranja i rashode prema organizacijskoj, funkcijskoj, programskoj klasifikaciji i izvorima financiranja.

Obrazloženje financijskog plana ne sadrži ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni, ocjenu potrebnih sredstava za provođenje programa te izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti, odnosno ne sadrži pojedine elemente propisane Zakonom o proračunu. Financijskim planom neutrošena sredstva na stavkama donos (za prijenos neutrošenih prihoda iz prethodne fiskalne godine) i odnos (za prijenos neutrošenih prihoda u sljedeću fiskalnu godinu) nisu planirana po izvorima financiranja.

Program rada za 2021. nije donesen. (točka 1. Nalaza)

- Potraživanja su koncem 2021. iskazana u iznosu od 1.698.952,00 kn. Dospjela potraživanja iznose 1.633.292,00 kn, a vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za prihode poslovanja (za prodaju proizvoda i robe te pruženih usluga) od Ministarstva poljoprivrede za projekt Savudrija u iznosu od 560.625,00 kn, potraživanja od Republike Hrvatske po obveznicima javnog duga za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, plaćenih konvertibilnom valutom u iznosu od 411.300,00 kn, trgovačkog društva za izradu Studije planiranih zahvata projekta Posedarje rivijera u iznosu od 345.532,00 kn te potraživanja od Hrvatskog veterinarskog instituta za obavljene usluge za projekt Monitoring školjkaša u iznosu od 172.524,00 kn. Za naplatu potraživanja Institut nije poduzimao mjere naplate u cilju sprječavanja zastare potraživanja. (točka 3. Nalaza)
- Prema podacima iz Statističkog izvješća za 2021. ukupna vrijednost javne nabave iznosi 2.415.231,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), a ukupna vrijednost jednostavne nabave iznosi 11.156.274,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). U Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma nisu navedeni pojedini predmeti nabave u vrijednosti od 2.637.773,00 kn čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma ne ažurira se redovno, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. (točka 5. Nalaza)

Obveze Instituta

Institut je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O INSTITUTU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Institut je javna ustanova, upisana u sudski registar Trgovačkoga suda u Splitu i u Upisnik znanstvenih organizacija Ministarstva znanosti i obrazovanja. Osnovan je 1930., a stupanjem na snagu Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08 i 127/19) Institut kao znanstvenoistraživačka organizacija postaje javna ustanova nad kojom je Republika Hrvatska stekla osnivačka prava. Stupanjem na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 131/17), Institut je nastavio s radom kao javni znanstveni institut u vlasništvu Republike Hrvatske. Sjedište Instituta je Šetalište Ivana Meštrovića 63, Split.

Djelatnost Instituta obuhvaća temeljna i primijenjena znanstvena istraživanja na području oceanografije i ribarstva (prirodne, biotehničke, biomedicinske i tehničke znanosti), stručne poslove zaštite okoliša, provođenje monitoring programa u cilju nadzora i procjene stanja okoliša, ispravnosti hrane iz mora, procjene stanja živih resursa mora, laboratorijska, terenska i daljinska ispitivanja sa svrhom izrade stručnih podloga, elaborata i studija utjecaja na okoliš (tehnička mjerenja i ispitivanja na terenu, laboratorijske analize uzoraka), izradu stručnih podloga, poslove mjerenja i ocjenjivanja stanja morskog okoliša, stručne poslove razvoja i ispitivanja raznih mjernih uređaja i instrumenata namijenjenih za morsku sredinu, računalne djelatnosti i modeliranje, obrazovnu djelatnost (preddiplomski, diplomski i doktorski studij), organiziranje znanstvenih skupova i radionica, izdavačku djelatnost, djelatnosti knjižnice, formiranje znanstvenih zbirki, održavanje akvarija te uzgoj mlađi morskih organizama. Institut može u skladu s razvojem znanosti i gospodarskim prilikama razvijati i druge djelatnosti koje su po svojoj prirodi u svezi s temeljnom djelatnošću Instituta, odnosno služe obavljanju navedenih djelatnosti.

Statutom Instituta iz studenoga 2014. uređena su: statusna obilježja, organi, unutarnji ustroj, imovina i financiranje, izbor u znanstvena, suradnička i stručna zvanja, izbor na radna mjesta, javnost rada, poslovna tajna te druga pitanja značajna za obavljanje djelatnosti i poslovanje Instituta.

Sredstva za rad Instituta osiguravaju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske za izvedbu nacionalnog znanstvenog programa i za posebne namjene u znanstvenoj djelatnosti, od obavljanja djelatnosti, od ugovora s međunarodnim organizacijama i iz bilateralne suradnje u skladu sa zakonom i međudržavnim ugovorima, zaklada, fondova i darovnica te ostalih izvora u skladu sa zakonom.

Tijela Instituta su: ravnatelj, Upravno vijeće i Znanstveno vijeće.

Ravnatelj predstavlja i zastupa Institut, a imenuje ga Upravno vijeće na prijedlog natječajnog odbora i Znanstvenog vijeća Instituta na vrijeme od četiri godine. Prema odredbama Statuta, ravnatelj vodi rad i poslovanje Instituta, samostalno može zaključivati ugovore čija vrijednost ne prelazi 500.000,00 kn, ugovore čija vrijednost prelazi iznos od 500.000,00 kn ravnatelj može zaključivati uz prethodnu suglasnost Upravnoga vijeća, a ugovore čija vrijednost prelazi 1.000.000,00 kn ravnatelj može zaključivati uz prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva te obavlja druge poslove utvrđene zakonom.

Zakonski predstavnik Instituta je do 22. srpnja 2021. bio ravnatelj dr. sc. Nedo Vrgoč, a od 23. srpnja 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (prosinac 2022.) ravnateljica je dr. sc. Živana Ninčević Gladan.

Upravno vijeće upravlja Institutom. Ima pet članova, od kojih predsjednika i dva člana Upravnoga vijeća imenuje ministar, jednog člana tajnim glasovanjem biraju članovi Znanstvenoga vijeća Instituta, a jednog člana imenuje Radničko vijeće. Ako Radničko vijeće nije utemeljeno, jednog člana Upravnoga vijeća imenuju i opozivaju radnici Instituta neposrednim i tajnim glasovanjem, na način propisan Zakonom o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19) za izbor Radničkoga vijeća koje ima samo jednog člana. Mandat članova Upravnog vijeća traje dvije godine. Upravno vijeće, između ostalog, donosi pravilnike i druge opće akte Instituta, ako zakonom ili Statutom nije propisano da ih donosi ravnatelj ili Znanstveno vijeće Instituta, odlučuje o osnivanju ustrojbenih jedinica Instituta, donosi odluke te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom.

Znanstveno vijeće je stručno tijelo koje odlučuje o stručnim pitanjima znanstvenoistraživačkog rada, a čine ga znanstvenici u znanstvenom zvanju višeg znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika stalno zaposlenih u Institutu, voditelji laboratorija, predstavnik znanstvenih suradnika i predstavnik suradnika. Znanstveno vijeće bira predsjednika iz reda članova Znanstvenoga vijeća u znanstvenom zvanju višeg znanstvenog suradnika ili znanstvenog savjetnika natpolovičnom većinom glasova ukupnoga broja članova. Mandat predsjednika Znanstvenog vijeća traje dvije godine.

Radi obavljanja djelatnosti ustrojene su sljedeće ustrojbene jedinice: Laboratoriji, Opća služba, Tehnička služba te Dokumentacijsko-izdavačka služba.

Na početku i koncu 2021. Institut je imao 137 zaposlenika, od kojih 69 zaposlenika na neodređeno, a 68 na određeno vrijeme.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Postupci i metode koje čine sustav unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima, procedurama i uputama za rad. Tijekom 2021. Institut je primjenjivao sljedeće unutarnje akte: Pravilnik o uvjetima za izbor na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta, Pravilnik o jednostavnoj nabavi robe, usluga i radova, Proceduru upravljanja i raspolaganja nekretninama, Proceduru stvaranja ugovornih obveza, Proceduru izdavanja i obračunavanja putnih naloga, Proceduru naplate prihoda te Proceduru blagajničkog poslovanja, kojima je cilj procesa kontrolirano stvaranje i praćenje ugovornih obveza te točna kontrola, evidentiranje i plaćanje računa prema dospijeću. Navedenim unutarnjim aktima utvrđeni su ključni poslovni procesi te postupci i zadaće pojedinih sudionika, ovlasti i odgovornosti.

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola izvješćuje na godišnjoj razini sukladno propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2021. iz veljače 2022., na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, ravnateljica Instituta potvrdila je zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Institut je tijekom 2021. primjenjivao Etički kodeks, koji je donio Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u studenome 2006. Etički kodeks sadržava skup pravila, moralnih i etičkih načela kojima se uređuju ljudski i profesionalni odnosi među nastavnim, znanstvenim, studentskim i administrativnim članovima znanstvenoobrazovne zajednice. Kodeks promiče etička načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju te poslovnim odnosima, odnosima prema javnosti, primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša te utvrđuje postupke u slučajevima odstupanja od spomenutih standarda. Kodeksom se ne ograničava ljudska, intelektualna i akademska sloboda, nego naglašava uloga civiliziranog odnosa između članova zajednice te odgovorno ostvarivanje prava u skladu s odgovornošću u znanstvenoistraživačkom, nastavnom radu i akademskim obvezama. Etički kodeks objavljen je na mrežnim stranicama Instituta. Prema odredbi članka 112., stavka 13. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, visoka učilišta, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse. Odlukom Znanstvenog vijeća imenovano je Etičko povjerenstvo od tri člana u rujnu 2018. U tijeku je donošenje Etičkog kodeksa Instituta.

Pravilnikom o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe Instituta iz prosinca 2019. uređen je postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, imenovanja povjerljive osobe i zamjenika za zaprimanje prijava nepravilnosti i vođenje postupka u vezi s prijavom nepravilnosti, zaštite prijavitelja nepravilnosti te čuvanja podataka. Odlukama ravnatelja iz ožujka 2020. imenovana je povjerljiva osoba za unutarnje prijavljivanje nepravilnosti i zamjenik povjerljive osobe. Osobom zaduženom za nepravilnosti imenovana je osoba zaposlena na radnom mjestu znanstvenog suradnika. Osoba za nepravilnosti je u 2021. na temelju provedbenih propisa u vezi s izvještavanjem o nepravilnostima (donesenih na temelju zakona kojim je uređen sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru) dostavila Ministarstvu financija, Sektoru za financijski i proračunski nadzor izvješće o nepravilnostima.

Tijekom 2021. održano je osam sjednica Upravnog vijeća na kojima se raspravljalo o poslovanju Instituta te su dane suglasnosti na planove poslovanja i godišnje financijske izvještaje.

Institut je na svojim mrežnim stranicama objavio osnovne informacije i podatke, opće akte, godišnje planove, izvješća o poslovanju, informacije o projektima, financijska izvješća i druge informacije (obavijesti i upute korisnicima usluga).

Planiranje i izvršenje plana

Financijski plan za 2021. s projekcijama za 2022. i 2023. usvojilo je Upravno vijeće u prosincu 2020. i dostavljen je Ministarstvu znanosti i obrazovanja. Financijskim planom prihodi i rashodi planirani su u iznosu od 46.000.000,00 kn. Donesene su dvije izmjene financijskog plana (u srpnju i prosincu 2021.).

Izmjenama financijskog plana iz prosinca 2021., prihodi su planirani u iznosu od 60.000.000,00 kn, što je 14.000.000,00 kn ili 30,4 % više od plana, a rashodi u iznosu od 53.565.000,00 kn, što je 7.565.000,00 kn ili 16,4 % više od plana, te je planirano korištenje viška prihoda iz prijašnjih godina u iznosu od 6.435.000,00 kn. U odnosu na financijski plan, izmjenama financijskog plana znatno su povećani planirani vlastiti prihodi za 8.500.000,00 kn ili 54,8 %, prijenosi između proračunskih korisnika za 3.000.000,00 kn ili 27,3 %, prihodi iz proračuna u iznosu od 2.480.000,00 kn ili 12,7 % te rashodi za usluge u iznosu od 1.560.000,00 kn ili 29,7 % te za nabavu medicinske, laboratorijske i uredske opreme u iznosu od 1.200.000,00 kn ili 75,0 %. Planirani izvori financiranja su vlastiti prihodi u iznosu od 24.020.000,00 kn, opći prihodi i primici u iznosu od 21.960.000,00 kn, ostale pomoći u iznosu od 14.000.000,00 kn te prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 20.000,00 kn.

Uz financijski plan donesene su projekcije za sljedeće dvije godine. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i rashodi za 2022. u iznosu od 48.000.000,00 kn i za 2023. u iznosu od 49.000.000,00 kn.

Institut je dostavljao nadležnom ministarstvu mjesečna izvješća o ostvarenju i korištenju vlastitih i namjenskih prihoda unosom podataka u aplikaciju evidencijskih temeljnica na Portalu sustava državne riznice.

Program rada za 2021. nije donesen.

Osim financijskog plana, donesen je program rada za mandatno razdoblje od 2021. do 2025. Programom su utvrđeni ciljevi i aktivnosti Instituta te rokovi provedbe planiranih aktivnosti od 12 do 48 mjeseci. Planirane aktivnosti Instituta su, između ostalog, provođenje temeljnih i primijenjenih znanstvenih istraživanja u području oceanografije i ribarstva, monitoring programa u cilju nadzora i procjene stanja okoliša, ispravnosti hrane iz mora i stanja živih resursa mora, suradnja s ministarstvima i gospodarstvom radi provedbe terenskih i stručnih istraživanja za provođenje direktiva Europske unije, usvajanje novih područja istraživanja u vezi s mikroplastikom i analizom balastnih voda, prijave na istraživačke projekte i poboljšanje iskorištenosti kapaciteta laboratorija Instituta, prikupljanje podataka za procjenu utjecaja klimatskih promjena i antropogenih utjecaja na morski okoliš i primarnu proizvodnju u ekosustavu, uspostava oceanografskog i ribarstvenog servisa za objedinjavanje oceanografskih mjerenja, stručne aktivnosti procjene održivosti gospodarenja ribljim fondom te promocija održivih ekosustava u cjelini.

Financijski izvještaji

Institut je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o приходima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Dostavljeni su nadležnim institucijama (Financijskoj agenciji i Državnom uredu za reviziju) u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Instituta.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 55.494.201,00 kn, što je 4.360.737,00 kn ili 8,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	10.376.810,00	12.369.119,00	119,2
2.	Prihodi od imovine	13.661,00	7.060,00	51,7
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	889.897,00	4.000,00	0,4
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	18.790.816,00	20.646.840,00	109,9
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	21.049.063,00	22.428.234,00	106,6
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	3.114,00	25.366,00	814,6
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	10.103,00	13.582,00	134,4
	Ukupni prihodi	51.133.464,00	55.494.201,00	108,5

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 22.428.234,00 kn ili 40,4 %, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima u iznosu od 20.646.840,00 kn ili 37,2 % i pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 12.369.119,00 kn ili 22,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prihodi od imovine, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, kazne, upravne mjere i ostali prihodi te prihodi od prodaje nefinancijske imovine) iznose 50.008,00 kn ili 0,1 % ukupnih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno su značajnije povećani prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 1.992.309,00 kn ili 19,2 % zbog više ostvarenih prihoda za provedbu projekta Plan prikupljanja podataka u ribarstvu Republike Hrvatske i projekta Prikupljanje podataka o stanju mora i morskog okoliša. Vrijednosno su značajnije smanjeni prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 885.897,00 kn ili 99,6 % zbog promjene načina evidentiranja (prihodi od Hrvatske zaklade za znanost za financiranje rashoda za zaposlene doktorande u 2020. evidentirani su na računu prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, a u 2021. na računu prihoda iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza).

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 12.369.119,00 kn. Odnose se na tekuće prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 6.305.350,00 kn i tekuće prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 6.063.769,00 kn. Vrijednosno značajnije odnose se na pomoći Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 7.574.433,00 kn te Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 4.654.975,00 kn.

Pomoći od Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 7.574.433,00 kn odnose se na doznačena sredstva za provedbu projekta Plan prikupljanja podataka u ribarstvu Republike Hrvatske – DCF, Operativni program za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske 2014. – 2020., koji se sufinancira kroz Europski fond za pomorstvo i ribarstvo. Prema Zakonu o morskom ribarstvu (Narodne novine 62/17 i 14/19) Institut je nadležno tijelo za prikupljanje bioloških podataka u okviru godišnjeg plana prikupljanja podataka u ribarstvu. U 2021. sredstva su doznačena putem Ministarstva poljoprivrede na temelju dva ugovora o praćenju bioloških bogatstava mora u okviru Nacionalnog plana prikupljanja podataka u ribarstvu Republike Hrvatske za razdoblje 2020. – 2021., koja su zaključili Ministarstvo poljoprivrede (Naručitelj) i Institut (Izvršitelj). Prvi ugovor zaključen je u travnju 2020. u iznosu od 8.750.000,00 kn, a drugi u ožujku 2021. u iznosu od 10.221.290,00 kn. Projekt je sufinanciran iz bespovratnih sredstava Europske unije i nacionalnih sredstava. Sredstva su doznačena kvartalno, na temelju Zahtjeva za nadoknadom sredstava u prilogu kojeg je izvješće o provedenim aktivnostima te dokumentacija o ostvarenim rashodima. Prije isplate sredstava, nadležno ministarstvo obavlja administrativnu provjeru dostavljene dokumentacije i provedenih aktivnosti te se utvrđuje iznos prihvatljivih troškova za isplatu u skladu s Pravilima i uputama za provedbu mjere VI.2. Prikupljanje podataka.

Na temelju ugovora iz travnja 2020., tijekom 2020. Institutu je doznačeno 6.383.079,00 kn, od čega se na bespovratna EU sredstva odnosi 5.102.863,00 kn, a na nacionalna sredstva 1.280.216,00 kn. U 2021. doznačeno je 1.367.129,00 kn (iz EU sredstava u iznosu od 1.093.702,00 kn, a iz nacionalnih sredstava u iznosu od 273.427,00 kn). Na temelju ugovora iz ožujka 2021. Institutu je u 2021. doznačeno 6.207.304,00 kn, od čega se na bespovratna EU sredstva odnosi 4.965.843,00 kn, a na nacionalna sredstva 1.241.461,00 kn. U 2022. doznačeno je 1.545.987,00 kn, od čega se na bespovratna EU sredstva odnosi 1.236.790,00 kn, a na nacionalna sredstva 309.197,00 kn.

Pomoći od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 4.654.975,00 kn odnose se na doznačena sredstva za financiranje poslovanja Referentnog centra za more na temelju ugovora koji su zaključili Hrvatska agencija za okoliš i prirodu i Zajednica ponuditelja (koju čine Institut kao nositelj Zajednice ponuditelja i Institut Ruđer Bošković kao član Zajednice ponuditelja) u prosincu 2018. Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz listopada 2018., Referentnim centrom za more određen je Institut za oceanografiju i ribarstvo kao nositelj u zajednici s Institutom Ruđer Bošković, Zagreb, kao partnerom. Financijska sredstva za rad Referentnog centra za more osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva zaštite okoliša i energetike (od srpnja 2020. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja). U 2021. na temelju zahtjeva za isplatom sredstava po prethodno prihvaćenim izvješćima o radu, Institutu je za poslovanje Referentnog centra doznačeno 4.654.975,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu od 20.646.840,00 kn, a odnose se na prihode od obavljanja znanstvenih istraživanja, kroz znanstvene projekte. Institut osigurava sredstva za financiranje djelatnosti, osim iz državnog proračuna i iz prihoda ostvarenih obavljanjem osnovnih i drugih poslova vlastite djelatnosti, u skladu s odredbama Pravilnika o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta (Narodne novine 38/97 i 28/99). Institut je u skladu s navedenim Pravilnikom donio Pravilnik o trošenju prihoda ostvarenih na tržištu od obavljanja vlastite djelatnosti, kojim su utvrđeni kriteriji i mjerila za raspodjelu vlastitih prihoda Instituta ostvarenih na tržištu izvođenjem znanstvenoistraživačkih projekata (dalje u tekstu: Pravilnik). Pravilnik je donijelo Upravno vijeće u lipnju 2001. te je njime predviđena raspodjela prihoda na način da svaki program ili projekt 70,0 % ostvarenih prihoda koristi za realizaciju programa, a 30,0 % se raspodjeljuje na sljedeći način: 10,0 % za unaprjeđenje djelatnosti Instituta (nabavu opreme, literature, investicije i investicijsko održavanje), 5,0 % za unaprjeđenje rada laboratorija (nabava opreme, investicije ili održavanje), 10,0 % za plaćanje dijela troškova poslovanja Instituta koji se odnose na troškove hladnog pogona i plaćanje rada izvan normirane redovne djelatnosti te 5,0 % za pokriće troškova održavanja i povećanja plaća sudionika u izvedbi projekta. Za svaki projekt ili program vodi se posebna evidencija iz koje je vidljiv iznos ostvarenih prihoda i rashoda, i to posebno rashoda za realizaciju samog projekta, za nabavu opreme, za investicije i za plaćanje rada zaposlenika na izvedbi projekta.

Vrijednosno značajniji prihodi ostvareni su od Regije Veneto za projekt Soundscape u iznosu od 3.893.441,00 kn (za obavljene usluge na projektu Soundscape, koji je financiran iz sredstava Europske unije, Interreg V/A programa prekogranične suradnje), Hrvatskih voda u iznosu od 3.855.673,00 kn (za usluge sustavnog ispitivanja stanja prijelaznih i priobalnih voda u 2021. na području sjevernog Jadrana), Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 1.522.319,00 kn (za usluge kartiranja obalnih i pridnenih morskih staništa u obalnom moru Republike Hrvatske i pridnenih morskih staništa u hrvatskom epikontinentalnom pojasu u sklopu OPKK projekta), Hrvatskog veterinarskog instituta u iznosu od 1.486.564,00 kn (za uzorkovanje i laboratorijsko pretraživanje živih školjkaša i morske vode) te od Consiglio nazionale delle ricerche u iznosu od 1.203.615,00 kn za projekt ECOSS (uspostava Ekološkog promatračkog sustava u Jadranskom moru – ECOAdS).

Sredstva su doznačena na temelju ispostavljenih računa za obavljene usluge u skladu sa zaključenim ugovorima za znanstvenoistraživačke projekte, po prethodno provedenim postupcima javnog natječaja koje je proveo naručitelj.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 22.428.234,00 kn. Sredstva su doznačena iz državnog proračuna od Ministarstva znanosti i obrazovanja za financiranje rashoda poslovanja (rashoda za zaposlene u iznosu od 16.504.034,00 kn i materijalnih rashoda u iznosu od 4.553.805,00 kn) u iznosu od 21.057.839,00 kn te od Hrvatske zaklade za znanost (za financiranje rashoda za zaposlene za deset doktoranda zaposlenih na određeno vrijeme u svrhu provedbe Plana razvoja karijere doktoranda u iznosu od 1.289.608,00 kn i materijalnih rashoda u svezi projekta Istraživanje ekološki osjetljivih područja s posebnim naglaskom na rast, razvoj i zaštitu komercijalno važnih morskih organizama ESAMar u iznosu od 80.787,00 kn) u iznosu od 1.370.395,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 50.816.073,00 kn, što je 4.939.937,00 kn ili 10,8 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	28.449.195,00	29.607.796,00	104,1
2.	Materijalni rashodi	11.217.531,00	14.091.497,00	125,6
3.	Financijski rashodi	35.706,00	78.586,00	220,1
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	1.583.531,00	1.616.179,00	102,1
5.	Ostali rashodi	2.061.752,00	2.895.194,00	140,4
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.528.421,00	2.526.821,00	99,9
	Ukupni rashodi	45.876.136,00	50.816.073,00	110,8
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	51.133.464,00	55.494.201,00	108,5
	Višak prihoda	5.257.328,00	4.678.128,00	89,0

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 29.607.796,00 kn ili 58,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Značajniji su materijalni rashodi u iznosu od 14.091.497,00 kn ili 27,7 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (financijski rashodi, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, ostali rashodi i rashodi za nabavu nefinancijske imovine) iznose 7.116.780,00 kn ili 14,0 % ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 29.607.796,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 24.441.847,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 4.142.901,00 kn te ostale rashode za zaposlene (božićnice, jubilarne nagrade, regres za godišnji odmor, dar djeci, nagrada za rezultate rada, naknade za novorođenčad) u iznosu od 1.023.048,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su više za 1.158.601,00 kn ili 4,1 %, najvećim dijelom zbog povećanja osnovice za obračun plaće od 1. siječnja 2021. prema Dodatku II. Temeljnem kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 66/20). Rashodi za zaposlene financirani su iz državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 16.504.034,00 kn, vlastitih sredstava (pruženih usluga putem projekata) u iznosu od 11.814.154,00 kn i Hrvatske zaklade za znanost u iznosu od 1.289.608,00 kn. Pri obračunu plaće primjenjivani su koeficijenti složenosti poslova u skladu s odredbama Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 09/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21 i 138/21), a osnovica u skladu s Dodatkom II. Temeljnem kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama. Doprinosi, porezi i prerez obračunani su i plaćeni u skladu s propisima. Obračun plaća zaposlenika Instituta uključen je u sustav centraliziranog obračuna plaća. Dio plaća koji se financira iz vlastitih sredstava obračunava se na posebnim listama koje se unose u centralizirani obračun plaća.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 14.091.497,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 6.736.276,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 3.452.635,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na rashode za materijal i sirovine u iznosu od 1.162.467,00 kn, energiju u iznosu od 1.069.157,00 kn te materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje u iznosu od 799.756,00 kn), naknade troškova zaposlenima u iznosu od 3.327.058,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 2.454.597,00 kn, službena putovanja u iznosu od 613.465,00 kn i stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu od 247.834,00 kn) te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 575.528,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na premije osiguranja u iznosu od 231.195,00 kn, članarine u iznosu od 145.790,00 kn te naknade za rad članovima predstavničkih i izvršnih tijela i upravnih vijeća u iznosu od 81.857,00 kn). U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su više za 2.873.966,00 kn ili 25,6 %, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 6.736.276,00 kn čine 47,8 % materijalnih rashoda. Vrijednosno značajniji odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja (građevinskih objekata u iznosu od 1.088.286,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu od 909.978,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu od 734.610,00 kn te ostale usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 149.907,00 kn) u iznosu od 2.882.781,00 kn, intelektualne i osobne usluge (znanstvenoistraživačke usluge u iznosu od 586.322,00 kn, ugovore o djelu u iznosu od 438.120,00 kn, autorske honorare u iznosu od 216.708,00 kn, ostale intelektualne usluge u iznosu od 119.260,00 kn, usluge agencija, student-servisa u iznosu od 38.536,00 kn te usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu od 16.594,00 kn) u iznosu od 1.415.540,00 kn i ostale usluge (naknade za vođenje dnevnika ulova u iznosu od 650.500,00 kn, povrat neutrošenih sredstava Hrvatskoj zakladi za znanost po projektima u iznosu od 181.585,00 kn, publikacije, editiranje i lektoriranje radova u iznosu od 170.382,00 kn, usluge izrade knjiga, časopisa i projektne dokumentacije u iznosu od 73.000,00 kn, godišnje i mjesečne naknade i pretplate u iznosu od 54.586,00 kn te grafičke i ostale usluge u iznosu od 47.837,00 kn) u iznosu od 1.177.890,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 1.616.179,00 kn, a odnose se na tekuće prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 1.507.396,00 kn i pomoći temeljem prijensa EU sredstava u iznosu od 108.783,00 kn. Vrijednosno značajnije pomoći odnose se na prijenos sredstava Institutu Ruđer Bošković za aktivnosti i ishode koje je Institut Ruđer Bošković obavio za Referentni centar za more u iznosu od 1.410.465,00 kn. Sredstva su prenesena na temelju zahtjeva za plaćanje uz koje je priložen obračun o poduzetim aktivnostima u skladu sa Sporazumom koji je Institut zaključio s Institutom Ruđer Bošković u listopadu 2019.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 2.895.194,00 kn, što je više za 833.442,00 kn ili 40,4 % više u odnosu na prethodnu godinu zbog većeg iznosa prijensa sredstava inozemnim partnerima na projektu Soundscape. Odnose se na tekuće donacije iz EU sredstava inozemnim partnerima na projektu u iznosu od 2.296.332,00 kn i tekuće donacije u novcu Institutu Plavi svijet (neprofitna organizacija, član projekta) u iznosu od 598.862,00 kn. Projekt je financiran iz sredstava Europske unije, Interreg V/A programa prekogranične suradnje Italija – Hrvatska 2014. – 2020. Na projektu sudjeluju četiri hrvatska partnera (Institut za oceanografiju i ribarstvo kao vodeći partner, Institut Plavi svijet, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije i Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja) te četiri talijanska partnera (Nacionalni istraživački institut, Agencija za zaštitu okoliša pokrajine Fruli-Venezia-Giulia, pokrajina Marche i Fondacija Cetacea). Projekt je započeo u 2019., a završen je u ožujku 2022.

Institut je zaključio ugovor s partnerima na projektu u lipnju 2019. Vrijednost projekta iznosi 2.146.040,00 EUR. Za navedeni projekt Institut je partnerima na projektu doznačio ukupno 8.855.399,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 2.526.821,00 kn, a vrijednosno značajniji ostvareni su za nabavu postrojenja i opreme u iznosu od 2.506.211,00 kn (laboratorijska oprema u iznosu od 1.614.439,00 kn, mjerni i kontrolni uređaji u iznosu od 462.824,00 kn, računala i računalna oprema u iznosu od 263.154,00 kn, ostala uredska oprema u iznosu od 64.250,00 kn, ostali instrumenti, uređaji i strojevi u iznosu od 46.147,00 kn, uređaji u iznosu od 21.688,00 kn, oprema za grijanje, ventilaciju i hlađenje u iznosu od 17.779,00 kn, uredski namještaj u iznosu od 10.251,00 kn, ostala oprema za održavanje i zaštitu u iznosu od 5.679,00 kn).

Višak prihoda za 2021. iskazan je u iznosu od 4.678.128,00 kn. Iz prethodnog razdoblja prenesen je višak prihoda u iznosu od 14.940.214,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 19.618.342,00 kn. Ostvaren je najvećim dijelom zbog neutrošenih sredstava od obavljanja vlastite djelatnosti (prihodi od pruženih usluga znanstvenih istraživanja, putem projekata). Prema projekcijama financijskog plana za 2022. i 2023. sredstva će se utrošiti najvećim dijelom za uređenje laboratorija (kuća Zvonarić) i nabavu laboratorijske opreme.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 39.465.472,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	18.050.069,00	16.240.929,00	90,0
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	459.043,00	459.043,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	2.168.539,00	1.921.982,00	88,6
1.3.	Postrojenja i oprema	4.104.098,00	4.337.605,00	105,7
1.4.	Prijevozna sredstva	10.751.560,00	8.934.606,00	83,1
1.5.	Druga nefinancijska imovina	566.829,00	587.693,00	103,7
2.	Financijska imovina	18.064.542,00	23.224.543,00	128,6
2.1.	Novčana sredstva	16.277.417,00	21.068.270,00	129,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	579.955,00	526.500,00	90,8
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	468.253,00	462.342,00	98,7
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	738.917,00	1.167.431,00	158,0
	Ukupno imovina	36.114.611,00	39.465.472,00	109,3
3.	Obveze	2.058.532,00	2.216.267,00	107,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	2.020.402,00	1.945.401,00	96,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	38.130,00	270.866,00	710,4
4.	Vlastiti izvori	34.056.079,00	37.249.205,00	109,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	36.114.611,00	39.465.472,00	109,3
	Izvanbilančni zapisi	0,00	525.750,00	-

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2021. u iznosu od 39.465.472,00 kn veća je za 3.350.861,00 kn ili 9,3 % u odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine. Vrijednosno je najznačajnije povećana financijska imovina (novčana sredstva), najvećim dijelom zbog neutrošenih sredstava od ostvarenih prihoda od pruženih usluga znanstvenih istraživanja, putem projekata.

Nefinancijska imovina u iznosu od 16.240.929,00 kn odnosi se na prijevozna sredstva (brod, pomoćna morska plovila i cestovna prikolica) u iznosu od 8.934.606,00 kn, postrojenja i opremu (laboratorijska oprema, mjerni i kontrolni uređaji, računala i računalna oprema, uredska oprema i namještaj, oprema za grijanje, ventilaciju i hlađenje te oprema za održavanje i zaštitu) u iznosu od 4.337.605,00 kn, građevinske objekte (kamena zgrada Instituta, zgrade za skladište goriva i pomoćni građevinski objekti) u iznosu od 1.921.982,00 kn, knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (knjige u knjižnici Instituta) u iznosu od 587.693,00 kn te zemljište u iznosu od 459.043,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 23.224.543,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 21.068.270,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 1.167.431,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 526.500,00 kn (kratkoročni depozit u iznosu od 500.000,00 kn, ostala potraživanja u iznosu od 16.000,00 kn i jamčevni polozi u iznosu od 10.500,00 kn) te potraživanja za dane zajmove u iznosu od 462.342,00 kn.

Ukupna potraživanja su koncem 2021. iskazana u iznosu od 1.698.952,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti danih zajmova odnosi 42.679,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 1.656.273,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine veća su za 413.798,00 kn ili 32,2 %, najvećim dijelom zbog povećanja potraživanja za prihode poslovanja uslijed većeg broja ugovorenih projekata. Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja od Ministarstva poljoprivrede za projekt Savudrija u iznosu od 560.625,00 kn, Republike Hrvatske po obveznicama javnog duga za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo plaćenih konvertibilnom valutom u iznosu od 411.300,00 kn, trgovačkog društva za izradu Studije planiranih zahvata projekta Posedarje rivijera na temelju otkupa potraživanja u postupku predstečajne nagodbe pred Trgovačkim sudom u Zagrebu u rujnu 2014. u iznosu od 345.532,00 kn i Hrvatskog veterinarskog instituta za projekt Monitoring školjkaša u iznosu od 172.524,00 kn. Do konca srpnja 2022. naplaćena su potraživanja u iznosu od 755.114,00 kn ili 44,5 % ukupno iskazanih potraživanja.

Obveze su koncem 2021. iskazane u iznosu od 2.216.267,00 kn i veće su za 157.735,00 kn ili 7,7 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 1.945.401,00 kn (obveze za zaposlene u iznosu od 1.132.799,00 kn, ostale tekuće obveze u iznosu od 694.454,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu od 111.605,00 kn, obveze za financijske rashode u iznosu od 6.543,00 kn) i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 270.866,00 kn. Do konca ožujka 2022. podmirene su u cijelosti.

Izvanbilančni zapisi koncem 2021. iskazani su u iznosu od 525.750,00 kn, a odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova koji su u tijeku.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 1. veljače do 1. prosinca 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015. i prosinac 2020.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustanovama
2. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju
3. Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 45/09)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34. (Narodne novine 111/18)
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19)
7. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
8. Zakon o proračunu
9. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21)
10. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
11. Pravilnik o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta
12. Zakon o morskom ribarstvu

13. Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 – ispravak, 58/95, 11/96, 11/97 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 68/98, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02)
14. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20)
15. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21)
16. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
17. Zakon o radu
18. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama
19. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20)
20. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01)
21. Zakon o pravu na pristup informacijama, članak 10. (Narodne novine 25/13 i 85/15)
22. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
23. Zakon o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske (Narodne novine 106/93 i 58/95)
24. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
25. Pravilnik o jednostavnoj nabavi roba, usluga i radova (lipanj 2017.)
26. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
27. Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta (listopad 2017.)
28. Statut (studenj 2014.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Instituta. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Instituta. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene te izlaznih i ulaznih računa. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba Instituta o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, potraživanja, rashodi, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, potraživanja, rashode u dijelu koji se odnosi na rashode za zaposlene te javnu nabavu.

1. Planiranje i izvršenje plana

1.1. Financijski plan za 2021. donesen je u prosincu 2020., a u srpnju i prosincu 2021. izmjene financijskog plana. Financijskim planom planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 46.000.000,00 kn. Izmjenama financijskog plana iz prosinca 2021. planirani su prihodi u iznosu od 60.000.000,00 kn, rashodi u iznosu od 53.565.000,00 kn te je planiran višak prihoda u iznosu od 6.435.000,00 kn, koji s prenesenim viškom iz prijašnjih godina u iznosu od 14.940.000,00 kn čini ukupan višak neutrošenih prihoda koji se prenosi u sljedeću godinu u iznosu od 21.375.000,00 kn.

Financijski plan sadrži prihode i rashode raspoređene prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima financiranja, a ne sadrži rashode prema organizacijskoj, funkcijskoj i programskoj klasifikaciji. Izmjene financijskog plana sadrže prihode i rashode raspoređene prema ekonomskoj klasifikaciji, a ne sadrže prihode raspoređene prema izvorima financiranja i rashode prema organizacijskoj, funkcijskoj, programskoj klasifikaciji i izvorima financiranja.

Obrazloženje financijskog plana sadrži sažetak djelokruga rada, obrazloženje programa, zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi, ciljeve te pokazatelje uspješnosti za mjerenje ostvarenja ciljeva, opise aktivnosti i projekata, pokazatelje rezultata te obrazloženje stavki financijskog plana, a ne sadrži ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni, ocjenu potrebnih sredstava za provođenje programa te izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti.

Financijskim planom nisu planirani izvori financiranja za neutrošena sredstva na stavkama donos (za prijenos neutrošenih prihoda iz prethodne fiskalne godine) i odnos (za prijenos neutrošenih prihoda u sljedeću fiskalnu godinu).

Odredbama članka 21. Zakona o proračunu, propisano je da se prihodi, primici, rashodi i izdaci proračuna iskazuju prema proračunskim klasifikacijama, a proračunske klasifikacije jesu: organizacijska, ekonomska, funkcijska, lokacijska, programska i izvori financiranja. Navedeno je propisano i odredbama članka 16. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022.

Prema odredbi članka 30. navedenog Zakona, obrazloženja prijedloga financijskog plana sadrže, između ostalog, usklađene ciljeve, strategiju i programe s dokumentima dugoročnog razvoja, ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa te izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti proračunskog korisnika u prethodnoj godini.

Nadalje, odredbama članka 2. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, propisano je da su proračuni i proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama. Uputama Ministarstva financija za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblja 2019. – 2021. i 2021. – 2023. iz kolovoza 2018. i rujna 2020., utvrđeno je da su proračunski korisnici dužni opisati i prikazati izračun financijskih sredstava potrebnih za provođenje svih aktivnosti/projekata iz svoje nadležnosti. Također, uputama je utvrđeno da se neutrošeni vlastiti prihodi i namjenski prihodi na stavkama donos (za prijenos neutrošenih prihoda iz prethodne fiskalne godine) i odnos (za prijenos neutrošenih prihoda u sljedeću fiskalnu godinu) iskazuju po izvorima financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati financijski plan u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama i uputama za izradu prijedloga državnog proračuna.

Prihodi za 2021. ostvareni su u iznosu od 55.494.201,00 kn, što je 4.505.799,00 kn ili 7,5 % manje od plana. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na plan odnosi se na vlastite prihode koji su ostvareni manje za 3.353.160,00 kn ili 14,0 % te na prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna koji su ostvareni manje za 1.630.881,00 kn ili 11,7 %. Rashodi za 2021. ostvareni su u iznosu od 50.816.073,00 kn, što je 2.748.927,00 kn ili 5,1 % manje od plana. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na plan odnosi se na rashode za zaposlene koji su ostvareni manje za 1.392.204,00 kn ili 4,5 % te na prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna koji su ostvareni manje za 492.604,00 kn ili 24,6 %. S obzirom na to da je u vrijeme izrade izmjene plana u prosincu 2021. bilo razvidno da su do tada ostvareni prihodi u iznosu od 55.494.201,00 kn i rashodi u iznosu od 50.816.073,00 kn, trebalo je u skladu s tim podacima sastaviti izmjene u cilju što realnijeg planiranja.

S obzirom na to da su odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane značajna, proizlazi da prihodi i rashodi nisu realno planirani.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju kako bi financijski plan bio realniji i u funkciji donošenja poslovnih odluka.

Program rada za 2021. nije donesen.

Prema odredbi članka 36. Zakona o ustanovama, upravno vijeće, između ostalog, donosi programe rada i razvoja ustanove, nadzire njihovo izvršavanje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu te daje ravnatelju prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima te donosi odluke.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje godišnjeg programa rada u skladu s odredbama Zakona o ustanovama.

2. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji
 - 2.1. Institut je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige i sastavljeni propisani financijski izvještaji.

Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na evidentiranje poslovnih događaja, blagajničko poslovanje, popis imovine i obveza i financijske izvještaje.

– Evidentiranje poslovnih događaja

Potraživanja u iznosu od 807.874,00 kn i rashodi u iznosu od 88.300,00 kn nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana.

Potraživanja od Republike Hrvatske po obveznicama javnog duga za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo plaćenih konvertibilnom valutom u iznosu od 411.300,00 kn, potraživanja od financijske institucije za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo plaćenih starom deviznom štednjom u iznosu od 28.060,00 kn i potraživanja od kupaca za otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, na obročnu otplatu u iznosu od 22.982,00 kn evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima na računu potraživanja za dane zajmove, umjesto na računu potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Potraživanja od trgovačkog društva za izradu Studije planiranih zahvata projekta Posedarje rivijera na temelju otkupa potraživanja u postupku predstečajne nagodbe pred Trgovačkim sudom u Zagrebu u rujnu 2014. evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 345.532,00 kn na računu potraživanja za prihode poslovanja, umjesto na računu potraživanja za prodana potraživanja (faktoring) u okviru računa depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo.

Rashodi za financiranje troškova poslijediplomskog doktorskog studija jedanaest zaposlenika u iznosu od 88.300,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u okviru materijalnih rashoda, umjesto na računu naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade.

Navedeno je utjecalo na netočno iskazivanje potraživanja i rashoda u financijskim izvještajima.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže rashode i potraživanja evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prema analitičkoj evidenciji potraživanja, dospjela su potraživanja u iznosu od 1.633.292,00 kn. Potraživanja s rokom dospijeca do jedne godine iznose 724.503,00 kn, potraživanja starosti od jedne do tri godine iznose 26.500,00 kn te potraživanja starosti iznad tri godine iznose 882.289,00 kn. Institut nije proveo ispravak vrijednosti potraživanja, iako na koncu 2021. ima potraživanja za koje je, s obzirom na kašnjenje u naplati, propisana obveza ispravka vrijednosti (za potraživanja starosti od jedne do tri godine i iznad tri godine). Ispravak vrijednosti potraživanja trebalo je obračunati i u poslovnim knjigama evidentirati u iznosu od 895.539,00 kn. Zbog neprovođenja ispravka vrijednosti potraživanja, u financijskim izvještajima su potraživanja i vlastiti izvori iskazani više za 895.539,00 kn.

Prema analitičkoj evidenciji potraživanja, potraživanja od kupaca za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 65.660,00 kn su nedospjela (ugovorena je obročna otplata). Dio navedenih potraživanja, koji pripada državi (u visini od 65,0 %) u iznosu od 42.679,00 kn evidentiran je u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima na računu ispravka vrijednosti danih zajmova. Zbog navedenog, ukupna potraživanja su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana manje za 42.679,00 kn.

Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je u kojim slučajevima se provodi ispravak vrijednosti potraživanja. Prema odredbi članka 37.a navedenog Pravilnika, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s navedenim Pravilnikom, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun, prema važećim propisima. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi podaci o potraživanjima u financijskim izvještajima bili realniji.

Na računu prihoda od nefinancijske imovine iskazani su prihodi od naknada za korištenje tri stana u iznosu od 2.780,00 kn. Stanovi ukupne površine 193,2 m² dani su zaposlenicima Instituta (korisnicima) na korištenje 1982. i 1991., bez zaključenog ugovora. Uvjeti i način dodjele stanova na korištenje za stambene potrebe zaposlenika utvrđeni su Pravilnikom o osnovama i mjerilima za raspodjelu sredstava zajedničke potrošnje za stambene potrebe iz srpnja 1980. i Izmjenama Pravilnika iz travnja 1984. Prema navedenom Pravilniku, pravo na dodjelu stana u društvenom vlasništvu imaju zaposlenici koji su zasnovali radni odnos s Institutom na neodređeno vrijeme. Stanovi su zaposlenicima dani na korištenje, doživotno, bez stjecanja stanarskog prava. Visina naknade za jednog korisnika utvrđena je odlukom Savjeta Instituta iz listopada 1982., a za dva korisnika odlukama ravnatelja Instituta iz studenoga 1991. Naknada je u 2021. za jednog korisnika iznosila 75,00 kn, za drugog 48,00 kn, a za trećeg 41,00 kn mjesečno, odnosno godišnje 1.968,00 kn. Institut nije korisnicima ispostavljao račune. U poslovnim knjigama tijekom 2021. nije evidentirano potraživanje ni naplata potraživanja zaduženjem i odobrenjem na odgovarajućem računu potraživanja i vlastitih izvora. U prethodnom razdoblju i u 2021. Institut nije obavljao ulaganja u navedene stanove. Tijekom 2021. na ime naknade za korištenje stanova plaćeno je 2.780,00 kn. Pregledom dokumentacije, utvrđeno je da je jedan korisnik za razdoblje lipanj 2020. – lipanj 2022. platio 1.160,00 kn (od čega je za šest mjeseci 2020. plaćeno 290,00 kn, za 2021. plaćeno je 580,00 kn, a za šest mjeseci 2022. plaćeno je 290,00 kn), drugi je platio 1.125,00 kn, što je 225,00 kn više od godišnje naknade, jer je dva puta plaćena naknada za siječanj, veljaču i ožujak 2021., dok je treći korisnik platio jednokratno godišnju naknadu u iznosu od 495,00 kn.

S obzirom na to da korisnicima nisu ispostavljeni računi za korištenje stanova, u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za naknadu za korištenje stanova za 2021. u iznosu od 1.968,00 kn, a prihodi su evidentirani u poslovnim knjigama po uplati.

Prema odredbi članka 17., stavka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za naknadu za korištenje stanova u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se s korisnicima stanova urediti pravni status korištenja i održavanja stanova.

U okviru nefinancijske imovine i vlastitih izvora, u poslovnim knjigama nije evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost poslovnih prostora površine 254,0 m² u vlasništvu Instituta koji se uređuju za preseljenje laboratorija i tri stana, ukupne površine 193,2 m² (koji se nalaze na prvom katu u zgradi Dom). Prema podacima iz zemljišnih knjiga Općinskog suda u Splitu, nekretnina označena kao katastarska čestica 4888 upisana je u naravi kao Radionica (kuća Zvonarić) te je upisano vlasništvo Instituta, dok je nekretnina označena kao katastarska čestica 4282 – zgrada (Dom) upisana kao općenarodna imovina, a kao tijelo upravljanja upisan je Institut.

Odredbom članka 17., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da imovina jesu resursi koje kontrolira proračun odnosno proračunski korisnik kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi vrijednost poslovnih prostora te ih evidentirati na računu imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. S obzirom na to da je Institut u zemljišnim knjigama upisan kao upravitelj zgrade Doma, Državni ured za reviziju preporučuje poduzimanje aktivnosti za rješavanje imovinskopravnih odnosa (uknjižbom vlasništva) kako bi se stvorili preduvjeti za učinkovito upravljanje i raspolaganje imovinom.

– Blagajničko poslovanje

Blagajničko poslovanje vođeno je putem kunske blagajne. Blagajnički izvještaji sastavljeni su mjesečno. Prema podacima iz glavne knjige, početno stanje iznosilo je 16.210,00 kn, uplatni promet iznosio je 2.145.480,00 kn, a isplatni 2.153.274,00 kn te stanje novca u blagajni koncem 2021. iznosi 8.416,00 kn. Uplate u blagajnu odnosile su se na uplatu novčanih sredstava sa žiroračuna, naknade za korištenje stanova i povrat po obračunanim putnim nalogima za službena putovanja i za naknade za rad na terenu. Isplate iz blagajne obavljane su za dnevnice i druge troškove službenih putovanja, naknade za rad na terenu, korištenje privatnih automobila u službene svrhe te za sitne materijalne troškove. Uplatnice i isplatnice slijede numerički niz. Naknade troškova za službena putovanja su do srpnja 2021. isplaćivane putem blagajne, a od srpnja do konca 2021. preko tekućeg računa zaposlenika, dok je naknada za rad na terenu i nadalje isplaćivana putem blagajne.

Prema podacima računa novca u blagajni, ukupni promet blagajne od srpnja do prosinca 2021. iznosio je 1.347.015,00 kn (uplatni promet 670.585,00 kn, isplatni promet 676.430,00 kn). Isplate iz blagajne odnose se na naknade za rad na terenu u iznosu od 360.788,00 kn te ostale rashode (korištenje privatnih automobila u službene svrhe i sitne materijalne troškove) u iznosu od 315.642,00 kn. Naknade za rad na terenu odnose se na naknade za rad na brodu Bios dva koji ovisno o predmetu znanstvenog istraživanja traje duže vrijeme (30 i više dana) u kojem sudjeluje veći broj znanstvenika te dolazi do smjena znanstvenika na terenu u različitim mjestima ukrcaja i iskrcaja. Odlukom ravnatelja, odobrava se rad na terenu i utvrđuje visina akontacije za troškove putovanja koja se isplaćuje voditelju putovanja. Voditelj vodi evidenciju o prisutnosti na terenu te po završetku rada na terenu računovodstvu podnosi obračun s podacima o broju znanstvenika, vremenu dolaska i odlaska na teren i s terena te obračunanim i isplaćenim naknadama. Neurošena sredstva uplaćuju se u blagajnu.

S obzirom na to da je promet blagajne vrijednosno značajan, Državni ured za reviziju preporučuje isplatu naknada za rad na terenu obavljati putem tekućeg računa zaposlenika.

– Popis imovine i obveza

Ukupna vrijednost nefinancijske imovine iskazana je u iznosu od 16.240.929,00 kn, a vrijednosno najznačajnija odnosi se na prijevozna sredstva (brod i pomoćna morska plovila) u iznosu od 8.929.438,00 kn. Ukupna vrijednost financijske imovine iskazana je u iznosu od 23.224.543,00 kn, od čega se na novčana sredstva odnosi 21.068.270,00 kn, potraživanja 1.656.273,00 kn, a na kratkoročni depozit u poslovnoj banci 500.000,00 kn. Obveze su iskazane u iznosu od 2.216.267,00 kn. Odluka o popisu i imenovanju Povjerenstva za popis imovine i obveza Instituta za 2021. donesena je u prosincu 2021. Imenovana su četiri povjerenstva za popis: dugotrajne nefinancijske imovine, financijske imovine, potraživanja i obveza te prijenosnih računala. Koncem 2021. obavljen je popis imovine i obveza te je sastavljen izvještaj o popisu. Popisne liste dugotrajne nefinancijske imovine sadrže podatke po vrsti, količini i vrijednosti za svaku pojedinu imovinu. Povjerenstvo je utvrdilo da stanje novca prema Blagajničkom izvještaju na koncu 2021. odgovara stanju evidentiranom u poslovnim knjigama i stvarnom stanju u blagajni, a stanje izvoda poslovnih banaka na koncu 2021. odgovara stanju evidentiranom u poslovnim knjigama. Novac u blagajni je pobrojan po apoenima. Potraživanja i obveze popisane su prema računima iz glavne knjige, a popisne liste s pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja te pojedinačnim vjerovnicima i iznosima obveza nisu sastavljene. Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćena tri stana smještena na prvom katu zgrade Dom, koja su dana na korištenje prijašnjim zaposlenicima Instituta u svrhu stanovanja površine 193,2 m² i poslovna zgrada/kuća Zvonarić površine 254 m². Institut je koncem godine proveo postupak međusobnog usklađivanja potraživanja i obveza, pribavljanjem izvoda otvorenih stavaka (IOS).

Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno, zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Obveza obavljanja godišnjeg popisa imovine i obveza propisana je Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donijelo Ministarstvo financija u prosincu 2015., utvrđena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure provedbe popisa.

Prema odredbama članka 14. navedenog Pravilnika, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Svrha popisa je utvrditi stvarno stanje imovine i obveza te uskladiti knjigovodstveno i stvarno stanje kako bi godišnji financijski izvještaji bili realni i objektivni.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donijelo Ministarstvo financija.

Navedeni poslovni događaji, koji u poslovnim knjigama nisu evidentirani prema propisima o proračunskom računovodstvu, utjecali su na visinu i netočno iskazivanje imovine, vlastitih izvora i rashoda te oni u financijskim izvještajima nisu točno iskazani.

– Financijski izvještaji

Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), nedospjela potraživanja iznose 1.629.773,00 kn (potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 1.167.431,00 kn i potraživanja za dane zajmove u iznosu od 462.342,00 kn), a dospjela potraživanja 42.679,00 kn (potraživanja za dane zajmove). Ostala potraživanja u iznosu od 16.000,00 kn nisu iskazana. Prema analitičkoj evidenciji potraživanja, dospjela potraživanja iznose 1.633.292,00 kn (potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 1.167.431,00 kn, potraživanja od države i financijske institucije za prihode od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo plaćenih konvertibilnom valutom u iznosu od 439.361,00 kn, ostala potraživanja u iznosu od 16.000,00 kn te potraživanja za jamčevne pologe u iznosu od 10.500,00 kn), a nedospjela 65.660,00 kn (potraživanja od kupaca za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, na obročnu otplatu).

Obveze su koncem 2021. iskazane u iznosu od 2.216.267,00 kn, a podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama su u financijskim izvještajima i analitičkoj evidenciji obveza različiti. Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci) obveze su u cijelosti dospjele, prema Izvještaju o obvezama za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. obveze su u cijelosti nedospjele, a prema analitičkoj evidenciji obveza nedospjele su obveze u iznosu od 1.132.799,00 kn, a dospjele u iznosu od 1.083.468,00 kn.

Odredbama članaka 3. i 4. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisano je, između ostalog, da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Za sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s pravilima proračunskog računovodstva odgovorna je osoba koja rukovodi službom računovodstva proračuna, proračunskog te izvanproračunskog korisnika ili osoba kojoj je povjereno vođenje računovodstva. Odgovorna osoba proračuna, proračunskog te izvanproračunskog korisnika ili osoba koju ona ovlasti potpisuje financijske izvještaje i odgovorna je za njihovo podnošenje.

Skreće se pozornost da je u ožujku 2022. stupio na snagu novi Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22), koji na jednak način uređuje navedeno.

Državni ured za reviziju nalaže iskazati točne podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama u financijskim izvještajima kako bi financijski izvještaji ispunili osnovnu svrhu te dali potpune i točne informacije o financijskom položaju Instituta u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

3. Potraživanja

3.1. Ukupna potraživanja koncem 2021. iskazana su u iznosu od 1.698.952,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti danih zajmova odnosi 42.679,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 1.656.273,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 1.167.431,00 kn, potraživanja za dane zajmove u iznosu od 462.342,00 kn (potraživanja od Republike Hrvatske po obveznicama javnog duga za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo plaćenih konvertibilnom valutom u iznosu od 411.300,00 kn, potraživanja od financijske institucije za prodaju stanova na kojima postoji stanarsko pravo plaćenih starom deviznom štednjom u iznosu od 28.060,00 kn (Institut je stekao pravo na potraživanje na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, prema kojem su kupci stanova mogli plaćati stanove deviznim depozitima koje su imali u bankama, a kojima nisu mogli samostalno raspolagati za druge namjene, osim za kupnju stanova te dionica i udjela poduzeća od Hrvatskog fonda za privatizaciju) i potraživanja od kupaca za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, na obročnu otplatu u iznosu od 22.982,00 kn), ostala potraživanja u iznosu od 16.000,00 kn te jamčevne pologe u iznosu od 10.500,00 kn.

Dospjela potraživanja iznose 1.633.292,00 kn, a vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za prihode poslovanja (za prodaju proizvoda i robe te pruženih usluga) od Ministarstva poljoprivrede za projekt Savudrija u iznosu od 560.625,00 kn, potraživanja od Republike Hrvatske po obveznicama javnog duga za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, plaćenih konvertibilnom valutom u iznosu od 411.300,00 kn, trgovačkog društva za izradu Studije planiranih zahvata projekta Posedarje rivijera na temelju otkupa potraživanja po sklopljenoj predstečajnoj nagodbi pred Trgovačkim sudom u Zagrebu u rujnu 2014. u iznosu od 345.532,00 kn te potraživanja od Hrvatskog veterinarskog instituta za obavljene usluge za projekt Monitoring školjkaša u iznosu od 172.524,00 kn.

Za navedena potraživanja od Republike Hrvatske, na temelju Zakona o prodaji stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, Republika Hrvatska trebala je izdati prodavatelju obveznice nominalne vrijednosti jednake iznosu uplaćenih deviza uvećanom za iznos popusta odobrenog kupcu. Republika Hrvatska nije izdala obveznice za devizna sredstva ostvarena prodajom stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo te ih prodavatelji stanova nisu mogli preuzeti od poslovne banke koja je kao agent izdanja obavljala poslove u pripremi emisije obveznica Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju preporučuje u dogovoru s Ministarstvom financija poduzeti radnje za naplatu potraživanja od Republike Hrvatske po obveznicama javnog duga za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, plaćenih konvertibilnom valutom.

Procedurama naplate potraživanja iz prosinca 2015. utvrđene su aktivnosti koje se odnose na utvrđivanje dospjelih potraživanja, upućivanje opomena i pokretanja ovršnih postupaka, kontrolu pravodobne i potpune naplate prihoda te razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate. Za naplatu potraživanja Institut nije poduzimao mjere naplate u cilju sprječavanja zastare potraživanja.

Odredbom članka 241. Zakona o obveznim odnosima, propisano je da se zastara prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Na zakašnjela plaćanja nisu obračunavane zatezne kamate. Odredbom članka 29. navedenog Zakona, propisano je, između ostalog, da dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje osim glavnice i zatezne kamate.

Odredbama članka 47. Zakona o proračunu, koji je bio na snazi do 31. prosinca 2021., između ostalog, propisano je da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, prihodi se ubiru i uplaćuju u skladu sa zakonom ili drugim propisima, neovisno o visini planiranih prihoda.

Skreće se pozornost da je 1. siječnja 2022. stupio na snagu novi Zakon o proračunu (Narodne novine 144/21) te je odredbama članka 51., između ostalog, propisano da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun te za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Prihodi se ubiru i uplaćuju u skladu sa zakonom ili drugim propisima, neovisno o visini planiranih prihoda.

Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu svih prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također, preporučuje obračunavati zateznu kamatu za zakašnjela plaćanja.

4. Rashodi

- 4.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 50.816.073,00 kn. Vrijednosno najznačajniji udjel imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 29.607.796,00 kn ili 58,3 % ukupno ostvarenih rashoda.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 29.607.796,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 24.441.847,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 4.142.901,00 kn te ostale rashode za zaposlene (božićnice, jubilarne nagrade, regres za godišnji odmor, dar djeci, nagrade za rezultate rada, naknade za novorođenčad) u iznosu od 1.023.048,00 kn.

U okviru ostalih rashoda za zaposlene evidentirane su nagrade za rezultate rada za rad na projektima u iznosu od 470.130,00 kn.

Nagrade su isplaćivane svaki mjesec, na temelju Odluke o dodjeli novčanih nagrada i Odluke o dopuni Odluke o dodjeli novčanih nagrada, koje je donio ravnatelj u prosincu 2018. Prema navedenim odlukama, nagrade se dodjeljuje na prijedlog voditelja projekta suradnicima na projektu odnosno na temelju odluke ravnatelja zaposlenicima zajedničkih službi. Nagrade su isplaćivane mjesečno u visini od 500,00 kn do 4.000,00 kn po zaposleniku, a najviše do propisanog iznosa u visini do 5.000,00 kn, po zaposleniku, godišnje u skladu s odredbom članka 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 106/18). Isplaćene su iz vlastitih sredstava. Institut nije utvrdio kriterije na temelju kojih će se isplaćivati nagrade za rezultate rada za rad na projektima i na temelju kojih će se vrednovati radni rezultati i visina nagrade za ostvarene radne rezultate.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi mjerljive kriterije na temelju kojih će se odrediti visina nagrade za rezultat rada, čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost procesa njihove dodjele.

5. Javna nabava

- 5.1. Institut je donio Plan nabave za 2021. te 19 izmjena i dopuna Plana nabave. Prema posljednjim Izmjenama i dopunama iz prosinca 2021., ukupna planirana vrijednost nabave iznosila je 12.834.061,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (roba 8.982.023,00 kn, usluga 2.523.009,00 kn i radova 1.329.029,00 kn), od čega se 1.824.000,00 kn odnosi na godišnju procijenjenu vrijednost javne nabave električne energije, goriva i poštanskih usluga (za koje je postupak nabave proveo Središnji državni ured za središnju javnu nabavu u 2019. te zaključio tri okvirna sporazuma na razdoblje od četiri godine, na temelju kojih je Institut u 2021. zaključio tri ugovora u ukupnom iznosu od 948.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost). Na planirane postupke javne nabave odnosi se 4.137.000,00 kn, a na postupke jednostavne nabave 8.697.061,00 kn. Odlukom naručitelja poništen je otvoreni postupak javne nabave za nabavu automatskog analizatora CFA metodom, procijenjene vrijednosti od 500.000,00 kn, jer nakon isključenja ponuditelja/odbijanja ponuda nije ostala valjana ponuda u skladu s odredbom članka 298., stavka 8. Zakona o javnoj nabavi.

Plan nabave za 2021., sve izmjene i dopune Plana nabave za 2021. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2021. objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Na mrežnim stranicama Instituta objavljen je Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave, Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, Pravilnik o jednostavnoj nabavi robe, usluga i radova iz lipnja 2017. te obavijest o gospodarskim subjektima s kojima je predstavnik naručitelja ili s njime povezane osobe u sukobu interesa.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021., na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključena su četiri ugovora o javnoj nabavi u iznosu od 2.415.231,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (radovi u iznosu od 1.467.231,00 kn, roba u iznosu od 948.000,00 kn). Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosila je ukupno 11.156.274,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Jednostavne nabave odnose se na nabavu usluga u iznosu od 6.528.758,00 kn (od čega se jednostavne nabave financiraju iz EU fondova u iznosu od 1.202.056,00 kn) i roba u iznosu od 4.627.516,00 kn (od čega se jednostavne nabave financiraju iz EU fondova u iznosu od 717.873,00 kn).

Postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava), uređeni su Pravilnikom o jednostavnoj nabavi robe, usluga i radova iz lipnja 2017. Prema Pravilniku, nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 100.000,00 kn provodi djelatnik Instituta, upućivanjem poziva na dostavu ponuda najmanje jednom gospodarskom subjektu. Ravnatelj, Odlukom o pokretanju postupka nabave, može odrediti da se poziv na dostavu ponuda uputi većem broju gospodarskih subjekata. Nabavu roba, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 100.000,00 kn provodi povjerenstvo koje imenuje ravnatelj, a jedan član povjerenstva je osoba koja ima važeći certifikat iz područja javne nabave. Postupak nabave provodi se slanjem poziva na dostavu ponuda na adresu tri gospodarska subjekta ili objavom poziva na dostavu ponuda u dnevnom tisku. Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda. U slučaju da su dvije ili više ponuda jednako rangirane prema kriterijima odabira, bit će odabrana ponuda koja je ranije pristigla. Odluka o izboru najpovoljnije ponude i priopćavanje odluke ponuditelju znači prihvaćanje odabrane ponude i sklapanje ugovora o nabavi.

Prema Registru ugovora i okvirnih sporazuma, tijekom 2021. provedena su četiri otvorena postupka javne nabave i 23 postupka jednostavne nabave. U Registru ugovora nisu navedeni pojedini predmeti jednostavne nabave u vrijednosti od 2.637.773,00 kn čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazum ne ažurira se redovno.

Odredbom članka 28., stavaka 2. i 5. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), propisano je da je naručitelj obavezan ažurno voditi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te da se u registru ugovora navode svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn.

Odredbom članka 6. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, propisano je, između ostalog, da je naručitelj obavezan ažurirati registar ugovora prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci. U slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi se ukupni iznos za taj predmet nabave neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Registar ugovora i okvirnih sporazuma unositi sve predmete nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn te ga ažurirati prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

Institut u cijelosti prihvaća sve točke Nalaza.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Instituta za 2008., o čemu je sastavljeno Izvešće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Institut postupio prema nalogima danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status. Također, navode se nalozi čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2008.	Ustrojiti i provoditi unutarnju reviziju u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna.	–	nije primjenjivo
2.		2008.	Izraditi plan uspostave financijskog upravljanja i kontrole kojim će se naznačiti sve aktivnosti i rokovi unutar kojih je potrebno uspostaviti i razvijati ovaj sustav u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.	–	nije primjenjivo
3.	Javna nabava	2008.	Za nabavu radova mjerenje morskih struja i razine mora te batimerijske izmjere dijela gradske luke, dizelskog goriva i laboratorijskog materijala provesti propisane postupke javne nabave te za nabavu dizelskog goriva, kemikalija, staklenog i plastičnog potrošnog laboratorijskog materijala i filtera, miševa za testiranje školjkaša, računala i računalne opreme te sonde provesti propisane postupke nabave.	–	provedeno

*Institut nije bio obavezan dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2008.

Obrazloženje danih naloga koji nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- Nalog koji se odnosi na ustrojavanje i provođenje unutarnje revizije nije primjenjiv. Propisi koji su uređivali ustrojavanje i provođenje unutarnje revizije prestali su biti na snazi. Stupanjem na snagu Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru u srpnju 2015., na drugi se način uređuje ustrojavanje i provođenje unutarnje revizije u odnosu na navedeni Zakon koji je bio na snazi u 2008. U skladu s odredbama članka 8., stavka 1. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, unutarnja revizija ustrojena u nadležnom ministarstvu obavlja poslove unutarnje revizije u instituciji i institucijama iz nadležnosti. Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva znanosti i obrazovanja u 2021. nije obavila reviziju u Institutu.

- Nalog koji se odnosi na izradu plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole nije primjenjiv. Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru koji je stupio na snagu u srpnju 2015., korisnici proračuna nisu u obvezi donositi plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

1.2. *Institut se nije očitovao na status naloga i preporuka iz prošle revizije.*